

PROF. DR. GÜZİN ERLAT (1948-2023) ANISINA /
IN MEMORIAM PROF. DR. GÜZİN ERLAT (1948-2023)

Güzin'i Uğurlarken

Bu yazıyı yazmak benim için çok zor ve bir o kadar da üzücü. Güzin'i, 1967 yılında, ODTÜ İdari İlimler Fakültesine transfer ettiğim zaman tanıdım. Her ikimizde Ekonomi ve İstatistik bölümünü seçtikten sonra arkadaşlığımız pekişti. Ben, Güzin, Pınar Ömertürk, Khuku Sarkar hem dolaşırken hem de çalışırken bölümün dörtlü kız grubu olduk. O zamanlar fotokopi, internet gibi kolaylıklar olmadığı için verilen okuma parçalarını paylaştık. Sonra, okuduğumuz makalelerin özetlerini araya karbon kâğıdı koyarak çoğaltır ve birbirimize verirdik. Güzin derslere meraklı çalışkan bir öğrenci olduğu kadar ülke sorunları ile de çok ilgiliydi. Amacı ilerde akademisyen olmaktı. Güzin, ailesi Eskişehir'de olduğu için yurttan kalıyordu. Bu durum ona bazı zorluklar getiriyordu. Ailesinin ve Eskişehir'in

özlemine çekiyordu. Zaman zaman bize geldiği ve kaldığı olurdu. 1970 yılındaki mezuniyet balomuza gitmek için bizim evde birlikte büyük bir heyecanla hazırlandığımızı hatırlıyorum.

1971 yılında Güzin Gülsoy, o zamanki adıyla İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne asistan olarak girerek akademik hayata ilk adımını attı. 1971 yılında, sonraki adıyla Gazi Üniversitesinde (şimdiki adı Hacı Bayram Veli), İstatistik dalında ve 1975 yılında ODTÜ İdari İlimler Fakültesi Ekonomi İstatistik bölümünde yüksek lisans derecelerini aldı. Doktora derecesini ise 1978 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde tamamladı.

1987'de, ODTÜ İktisat bölümünde çalışmaya başladıktan sonra, sınıf arkadaşlığımıza, iş arkadaşlığımızı ekledik. Karşılıklı amfilerde aynı saatlerde derslere girdik. Derslerimiz zorunlu dersler olduğu için, ara sınav tarihlerinin çakışmaması için koordine ettik.

Haluk Erlat'la, Güzin ODTÜ'de yüksek lisans yaparken, tanışıp 31 Mart 1973'te evlendiler. Böylece akademik bir aile kuruldu. Bu aile 1975'te oğulları Gün'ün katılımıyla büyüdü, 50 yıllık bir birliktelikle sonuçlandı.

Tesadüfen ikimizin eşlerinin adı Haluk'tu. Güzin, ben, iki Haluk çok şey paylaştık. Birlikte seyahatlere gittik, tatil yaptık. 1989 yılı sonrası Bozyazı'da aynı yazlık sitede oturduk. Sitede adımız "profesörler" idi. Güzin ve eşi Haluk Erlat denizi ve güneşi çok severlerdi. Saatlerce denizde kalır, bizi çok az denizde kaldığımız için şaka yollu tenkit ederlerdi. Bu anıları, şimdi durmadan hatırlamak beni duygulandırıyor.

Güzin, hep derslerini en iyi şekilde anlatmayı hedefledi. Bir şeyi anlatırken veya yazarken her şeyi detaylandırarak anlatma kabiliyeti, derslerini çok güzel anlatmasını ve öğrencilerine konuları kolaylıkla aktarmasını sağladı. Öğrencilerine karşı hep sevecendi. Bazılarının da dert ortağı oldu. 1997-1998 Eğitim yılında öğrencilerinin oylarıyla En İyi Eğitimci seçildi. Derslerinin yanı sıra akademik çalışmalarını aksatmadı. Uluslararası İktisat alanında kitap, kitap bölümü ve birçok makalesi olan Güzin, 1988'de doçent, 1999'da profesör unvanlarını aldı. Ayrıca 1983-84 yılları arasında University of California-San Diego, ekonomi bölümünde, 1993-1994 arasında ise North Carolina State University ekonomi bölümünde misafir öğretim üyesi olarak çalıştı. Güzin yurt içi ve yurt dışı bilimsel konferanslara düzenli olarak katılarak tebliğ sunmayı da hiç ihmal etmedi. Değişik üniversitelerden öğretim üyeleri ile tanışmayı, diyalog kurmayı akademik yaşamın bir gerekliliği saydı.

Güzin, esprili bir gün olan 1 Nisan'da doğmuştu. Sanırım bu onun olumlu bir kişiliğe sahip olmasını etkilemişti. Güzin olaylara her zaman olumlu tarafından bakardı. Etrafındaki öğrenci ve asistanlara pozitif enerji saçardı. Hatta bir 1 Nisan günü birbirimizin derslerine girip öğrencileri şaşırtmamızı istemişti. Yapmıştık.

Sınıflardan anında bir uğultu, hocam yanlış sınıftasınız sesleri yükselmişti. Annesini çok küçük yaşta kaybetmiş olması da kişiliğini etkilemiş, onu çok hassas ve kırılğan bir birey yapmıştı. Bahçede ip atlayan bir çocukken, annesini kaybettiği gün birden büyüdüğünü söylerdi. Bu nedenle kimseyi kırmamaya çalışır, aynı hassasiyeti başkalarından da beklerdi. Bu hassaslık bazen gereksiz yere üzülmesine neden olurdu.

Hastalığını öğrendiği zaman, bu olaya da olumlu yaklaştı. Muhtemelen acı gerçeği bilmesine rağmen hep iyi olacağını düşündü, ya da öyle düşünmek istedi. Sessizce mücadele etti. Hastane yerine mümkün olduğu kadar evinde olmayı yeğledi. Biricik ve sevgili oğlu Gün, hastalığı süresince, hep annesinin yanındaydı ona destek oldu. Sevgili eşi Haluk Erlat'ında aynı döneme rastlayan sağlık sorunları nedeniyle ailecek çok zorlandılar. Hastalığı sırasında hep haberleştik, son olarak yazamadığı için bana gönderdiği emojiiler bile, bir espri, bir ümit içeriyordu.

Ülke sorunlarına olan ilgisini hiç kaybetmedi. Son seçimlerde bize yazlık evlerimizde yabancı seçmen olup olmadığını kontrol etmemiz gerektiğini hatırlattı. Kendisi de oy vermeyi çok istedi. Mobil sandıkla oy vermeyi denedi ama maalesef başvuru süreci geçmişti.

Güzin, doğayı, çiçekleri, hayvanları, benim gibi, özellikle kedileri çok severdi. Yazlık ve kışlık evleri çiçeklerle doluydu. Evlerinin duvarlarındaki tabloları, bibloları, her masanın üstünde olan kitapları da unutmamak lazım. Güzin okumayı çok severdi. İngilizce veya Türkçe kitap elinden düşmezdi. Ayrıca seyahat etmek hobileri arasında idi. Yurt dışı ve içinde yeni yerler keşfetmek onu mutlu ederdi.

Güzin'i kaybettiğimize hala inanamıyorum. Bu dünyadaki misafirliği bu kadarmış. Bizleri erken terk etti. 1 Nisan 2023 günü 75 yaşını bitirmişti. Yaşamının 45 yılı akademik hayatta; tüm öğrenim, öğretim sürecini düşünürsek; 70 yılı okuyarak, eğiterek ve çalışarak geçti.

Huzur ve ışıklar içinde uyumasını diliyorum.

Zehra Kasnakoğlu

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İktisat Bölümü, Ankara

Emekli Öğretim Üyesi

e-posta: zkasnak@metu.edu.tr

PROF. DR. GÜZİN ERLAT'IN YAYINLARI*

- * Measures of industrial concentration with an application to the Turkish manufacturing industry. MS thesis. Middle East Technical University, 1975.
- * "Endüstriyel Yoğunlaşmanın Ölçülmesi." Ankara İktisadi Ve Ticari İlimler Akademisi Dergisi (Dr. Birol Dündar'a Armağan), Cilt: 8, Sayı: 1-2, 89-107. 1976.
- * İktisadi birleşmelerin dış ticaret etkileri: ticaret yaratma ve ticareti saptırmanın ex ante ölçülmesi üzerine bir deneme. Ankara Üniversitesi, 1978.
- * "Yoğunlaşma ve Verimlilik Çerçevesinde Bursa Tekstil Sektöründe Piyasa Yapısı." Tekstil ve Mühendis 3.18. 1989, 262-279.
- * "Measuring the real exchange rate: annual series for Turkey." (Ferhat Arslaner ile birlikte). 1997.
- * "Permanent and transitory shocks on real and nominal exchange rates in Turkey during the post-1980 period." (Haluk Erlat ile birlikte) Atlantic Economic Journal 26. 1998, 379-396.
- * "Some methodological comments on sources of fluctuations in exchange rates: a structural VAR analysis' by N. Apergis and C. Karfakis." (Haluk Erlat ile birlikte) Applied Economics Letters 5.4. 1998, 269-270.
- * "Export and Diversification in Turkey Over Time." (Banu Şahin ile birlikte) METU Studies in Development, 1998, 25.1: 47-60.
- * "Measuring the impact of trade flows on employment in the Turkish manufacturing industry." Applied Economics 32.9. 2000, 1169-1180.
- * "Country concentration of Turkish exports and imports over time." (Oğuzhan Akyüz ile birlikte) Economics Web Institutes. 2001.

* Güzin Erlat Hocamızın eserleri internet kaynaklarından derlenmiştir.

- * "Measuring intra-industry and marginal intra-industry trade: The case for Turkey." (Haluk Erlat ile birlikte) *Emerging Markets Finance and Trade* 39.6. 2003, 5-38.
- * "Intra Industry Trade and Labour Market Adjustment in Turkey." (Haluk Erlat ile birlikte) *Topics in Middle Eastern and North African Economies* 5. 2003.
- * "Türkiye'nin Orta Doğu Ülkeleri İle Olan Ticareti, 1990 - 2002." (Haluk Erlat ile birlikte) *Türkiye Ekonomi Kurumu Gap Bölgesinde Dış Ticaret Ve Tarım*, 33-56, 2004.
- * "Do Turkish exports have a comparative advantage with respect to the European Union market, 1999-2000." (Haluk Erlat ile birlikte) *Topics in Middle Eastern and North African Economies* 7. 2005.
- * "Intraindustry Trade and Labor Market Adjustment in Turkey: Another Piece of Puzzling Evidence?" (Haluk Erlat ile birlikte) *Emerging Markets Finance and Trade* 42.5. 2006, 5-27.
- * "How has specialization in Turkish exports evolved over time? A study based on Galtonian regressions." (Haluk Erlat ile birlikte) *Topics in Middle Eastern and North African Economies* 10. 2008.
- * "Türkiye'nin İhracat Yapısının Zaman İçinde Gelişimi". 2008.
- * "Export similarity and competitiveness: The case of Turkey in the EU Market." (Seda Ekmen ile birlikte) *Proc. Anadolu International Conference in Economics*. 2009.
- * "Decomposing the Marginal Intra-Industry Trade Index as a Measure of Changes in Trade Patterns and Its Application to the MENA Countries." (Haluk Erlat ile birlikte) *Topics in Middle Eastern and North African Economies* 11. 2009.
- * "Yumuşak Uyum Hipotezi Ve Türkiye'nin Dış Ticareti." 2011.
- * "Türkiye'nin Orta Doğu Ülkeleri ile olan ticareti, 1990-2002." No. 2012/26. (Haluk Erlat ile birlikte) *Discussion Paper*, 2012.

- * "The comparative advantage of Turkish exports vis-a vis the European Union and OECD Countries, 1990-2000." (Haluk Erlat ile birlikte) Ekonomik Yaklaşım 23. 2012, 77-106.
- * "Measuring vertical and horizontal intra-industry trade: The case for Turkey." (Haluk Erlat ile birlikte) International Journal of Economics and Business Research 4.1-2. 2012, 149-165.
- * "Measuring the persistence in trade patterns: the case for Turkey." (Haluk Erlat ile birlikte) Applied Economics Letters 19.14. 2012, 1339-1348.
- * "Does The Smooth Adjustment Hypothesis Hold In The Turkish Case." (Haluk Erlat ile birlikte) 14th Conferencia Anual del Grupo de Estudio del Comercio Europeo (ETSG), Leuven, Belgium. 2012.
- * "Export diversification and competitiveness: Intensive and extensive margins of Turkey." (Seda Ekmen ile birlikte) Ekonomik Yaklaşım 24.88. 2013, 35-64.
- * "What can we say about Turkey and its competitors in the EU market? An analysis by extensive and intensive margins." (Seda Ekmen-Özçelik ile birlikte) Topics in Middle Eastern and North African Economies 15. 2013.
- * "AB-15 Pazarında Rekabet Gücümüz: Yaygın ve Yoğun Marjlar." (Seda Ekmen-Özçelik ile birlikte) EY International Congress on Economics I (EYC2013), October 24-25, 2013, Ankara, Turkey. No. 298. Ekonomik Yaklaşım Association. 2013.
- * "Turkey's comparative advantages and dynamic market positioning in the EU market." (Seda Ekmen-Özçelik ile birlikte) Emerging Markets Finance and Trade 50.5. 2014, 18-41.